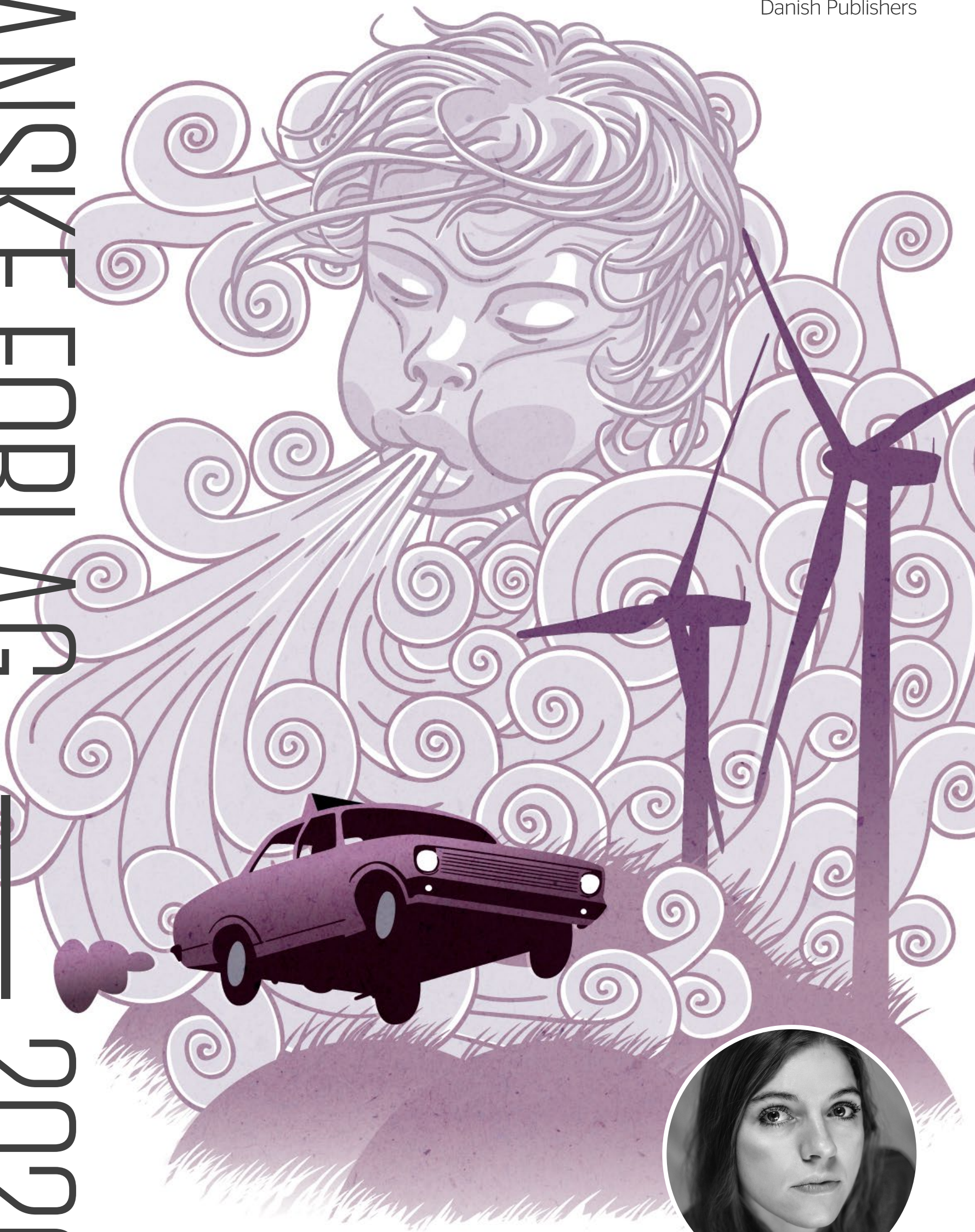

DANSKE
FORLAG
Danish Publishers

DANSKE FORLAG

2020

BOGEN KOM GODT IGENNEM CORONA-ÅRET

2020 var på mange måder et annus horribilis og også for mange af bogbranchens aktører, da messer, oplæsninger, foredrag m.m. blev aflyst pga. corona. Men bogsalget kom godt og styrket igennem 2020. En omsætningsstigning på 5,6 % vidner om stor interesse for læsning og fordybelse under nedlukninger og andre corona-restriktioner.

I modsætning til andre dele af kulturbranchen, som er afhængige af det fysiske møde, har bogen haft den åbenlyse fordel, at den er tilgængelig også under nedlukning og forsamlingsforbud. I perioder, hvor der ikke har været adgang til de fysiske butikker, har det haft stor værdi, at vi har velfungerende netboghandlere og streamingtjenester, som har oplevet en markant vækst. Bogen har hele året været tilgængelig. Nedlukningerne har accelereret den digitale efterspørgsel særligt efter lydbøger, som vækstede med 57,8 %. Men det skete ikke på bekostning af den trykte bog, som har bevaret en stærk position. Fremgangen i bogsalget har ikke kun været båret af mere tid hjemme, men også af stærke titler, som f.eks. "Meter i Sekundet" af Stine Pilgaard, som pryder forsiden på Danske Forlag 2020. Bogen, som udkom midt under forårets nedlukning, tog danskerne med storm og blev en regulær prisnomineret salgssucces.

Heldigvis handlede 2020 ikke kun om corona. Danske Forlag gik ind i arbejdet med at understøtte grøn om-

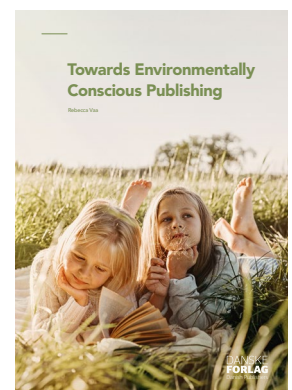
stilling i bogproduktionen. Vi har en ambition om, at den danske forlagsbranche vil udvise et aktivt og reelt medansvar for klima- og miljøpåvirkningen i bogproduktionen. Forlagene spiller også en vigtig rolle ift. at markere sig i den grønne dagsorden qua deres udgivelser. Et eksempel på en bog, som bidrager til den offentlige klimadebat, er *Den bæredygtige stat* på side 6.

Og så var det glædeligt at konstatere, at salget af børnebøger steg for 3. år i træk. Gode læsevaner er noget af det bedste, vi kan give vores børn, fordi bøger spiller en afgørende rolle for kulturel og demokratisk dannelse og er en nøgle til læring og uddannelse. Derfor ser vi også frem til at være med til at få bøger ud i landets daginstitutioner og fritidsordninger, hvilket er blevet muliggjort af en bevilling på 25 mio. kr. på årets Finanslov.

God læselyst!

Lars Boesgaard
Bestyrelsesformand,
Danske Forlag

Morten Hesseldahl
Næstformand,
Danske Forlag

DOWNLOAD

HVAD ER DANSKE FORLAG 2020?

Danske Forlag 2020 giver et overblik over den danske forlagsbranches udvikling inden for salg af trykte og digitale udgivelser. Statistikken omhandler forlagenes salg til forhandlere, salg til offentlige institutioner samt direkte salg til forbrugere.

Statistikken indeholder ikke tal for salg af rettigheder til udlandet. Statistikken anslås at omfatte omkring 80 % af danske forlags salg af digitale og trykte udgivelser.

Da statistikken løbende korrigeres, f.eks. fordi nye forlag indberetter eller kategorier ændres, er det som udgangspunkt kun muligt at sammenholde tallene

med de eventuelt korrigerede tal fra det foregående år, som fremgår af publikationen.

Danske Forlag 2020 baserer sig på indberetninger fra Djøf Forlag, Gads Forlag, Gyldendal, Lindhardt og Ringhof, JP/Politikens Forlag, Systime, Modtryk, People's, Bibelselskabets Forlag, GO Forlag, Samfundslitteratur, Fadl's Forlag, Praxis og Bechs Forlag samt DBK og Publizon.

Danske Forlag 2020
er optimeret til læsning
via iBooks på iPad

DOWNLOAD

Danske Forlag 2020.
© Danske Forlag 2021.
Statistiske oplysninger må frit citeres
mod behørig kildeangivelse.

Ansvarshavende redaktør: Christine Bødtcher-Hansen
Design: Henrik Siegel
Forside: "Meter i sekundet" af Stine Pilgaard
Illustration: Leo Scherfig
Foto: Astrid Dalum

Fotos: Fotomaterialet er venligst stillet til rådighed
af forfattere og forlag. De pågældende fotografer er
krediteret i overensstemmelse med det for redak-
tionen oplyste. Kopiering er ikke tilladt.

INDHOLD

5 OMSÆTNINGSUDVIKLING

Forlagenes totale omsætning fra 2019 til 2020

7 FORMATERNES UDVIKLING

Udvikling i markedsandele for fysisk og digitalt salg

9 GENREUDVIKLING

Genrernes individuelle udvikling fra 2019 til 2020

11 SALGKANALERNES UDVIKLING

Hvem solgte bøgerne i 2020?

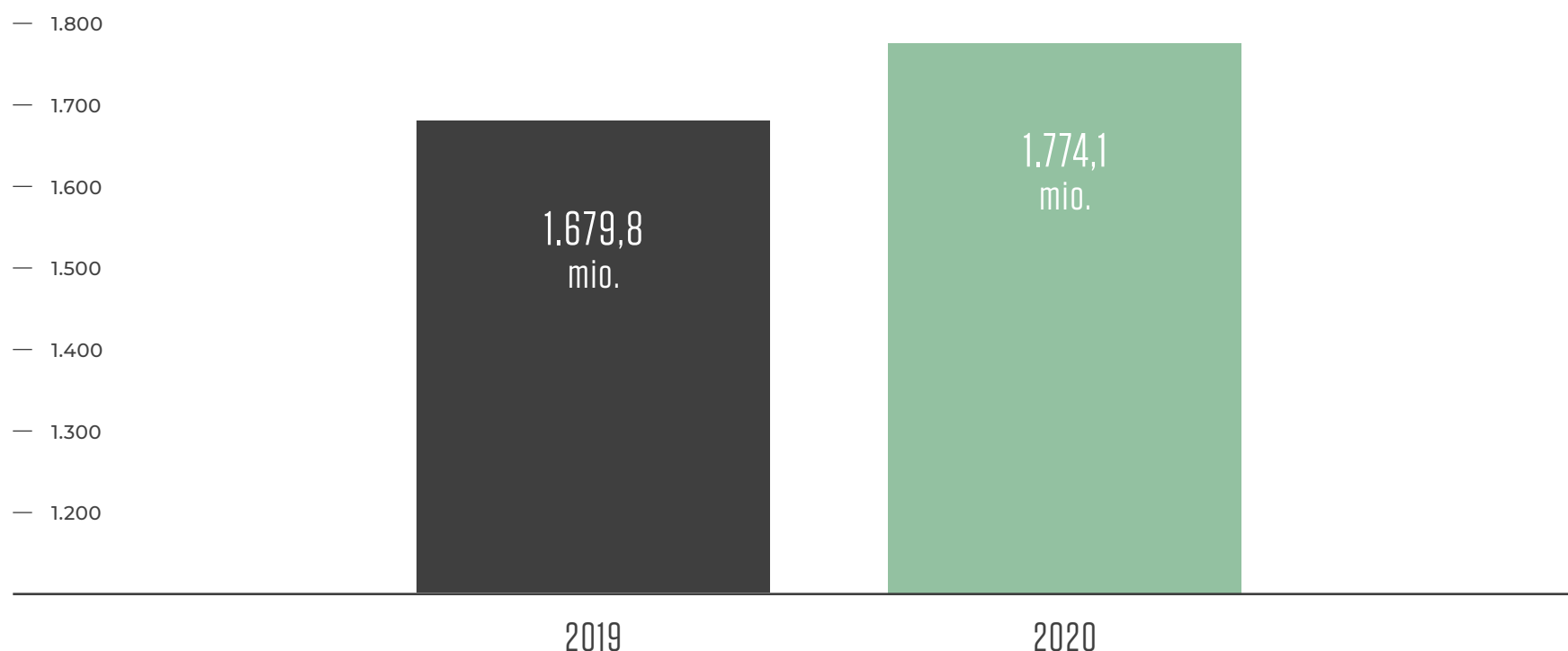
13 HVEM ER DANSKE FORLAG?

Kort om Danske Forlag

OMSÆTNINGSUDVIKLING

FIG 1. FORLAGENES OMSÆTNINGSUDVIKLING 2019 – 2020 (MIO. KR.)

Figuren viser danske forlags omsætningsudvikling fra 2019 til 2020. Omsætningen er opgjort på basis af salgsindberetninger fra forlag, der er medlemmer af Danske Forlag, samt andre forlag. Indberetningerne anslås at omfatte 80 % af danske forlags salg af trykte bøger og digitale udgivelser.

Kilde: Danske Forlag

I 2020 udgjorde danske forlags samlede omsætning 1,774 mia. kr. og steg dermed med 5,6 % sammenlignet med 2019. Stigningen i kr. og ører på 94,3 mio. kr. skyldes stigninger i salget af alle genrer, men især skønlitteraturen markerede sig med en markant stigning på 9,1 % svarende til 40,2 mio. kr. Men også fag- og børnelitteraturen havde flotte stigninger på hhv. 5,8 og 3,7 %, og læremidlerne steg tilsvarende med 3,7 %.

Stigningerne i totalomsætningen var en konsekvens af stigninger i salget både af trykte og digitale bøger. Det var dog de digitale udgivelser, som med en stigning på 20,6 % tegnede sig for den store stigning. Især salget af lydbøger stod for en markant stigning på knap 58 %. Salget af digitale udgivelser indbragte i 2020 samlet 467,5 mio. kr. De trykte bøger steg med 1,1 %, men står fortsat stærkt i markedet med en markedsandel på 73,6 %.

Ikke mindst pga. corona-afledte markedseffekter med tvangsnedlukninger af boghandlere og hjemmetid skete der store forskydninger i omsætningen til de forskellige salgskanaler. Salget til onlinehandelen steg med 24,2 % fra 329,3 mio. kr. i 2019 til 409 mio. kr. i 2020.

Omsætningen til supermarkederne, som havde fokus på andre varekategorier, faldt med 10 % fra 112,7 mio. kr. til 101,4 mio. kr., og salget til de fysiske boghandlere faldt med 3,3 % fra 493,7 mio. kr. i 2019 til 477,6 mio. kr. i 2020. De fysiske boghandlere bevarer dog stadig deres position som den største forhandler af skøn-, fag- og børnelitteratur.

RASMUS WILLIG OG ANDERS BLOK

Rasmus Willig og Anders Blok opnåede placering på bestsellerlisten i 2020 med deres bog *Den bæredygtige stat*. Med udgivelsen markerede Hans Reitzels Forlag, hvordan bogbranchen og forlagene kan arbejde med den grønne dagsorden og gøre bæredygtighed til forlagshandling og lade halvdelen af bogens samlede overskud gå til Den Danske Naturfond.

Rasmus Willig (f. 1973) og Anders Blok (f. 1978) er begge lektorer i sociologi, kendte i den danske offentlighed og optaget af klima og bæredygtighed. Begge forfattere beviser med bogen, at de som intellektuelle debattører med baggrund i samfundsvidenskab kan

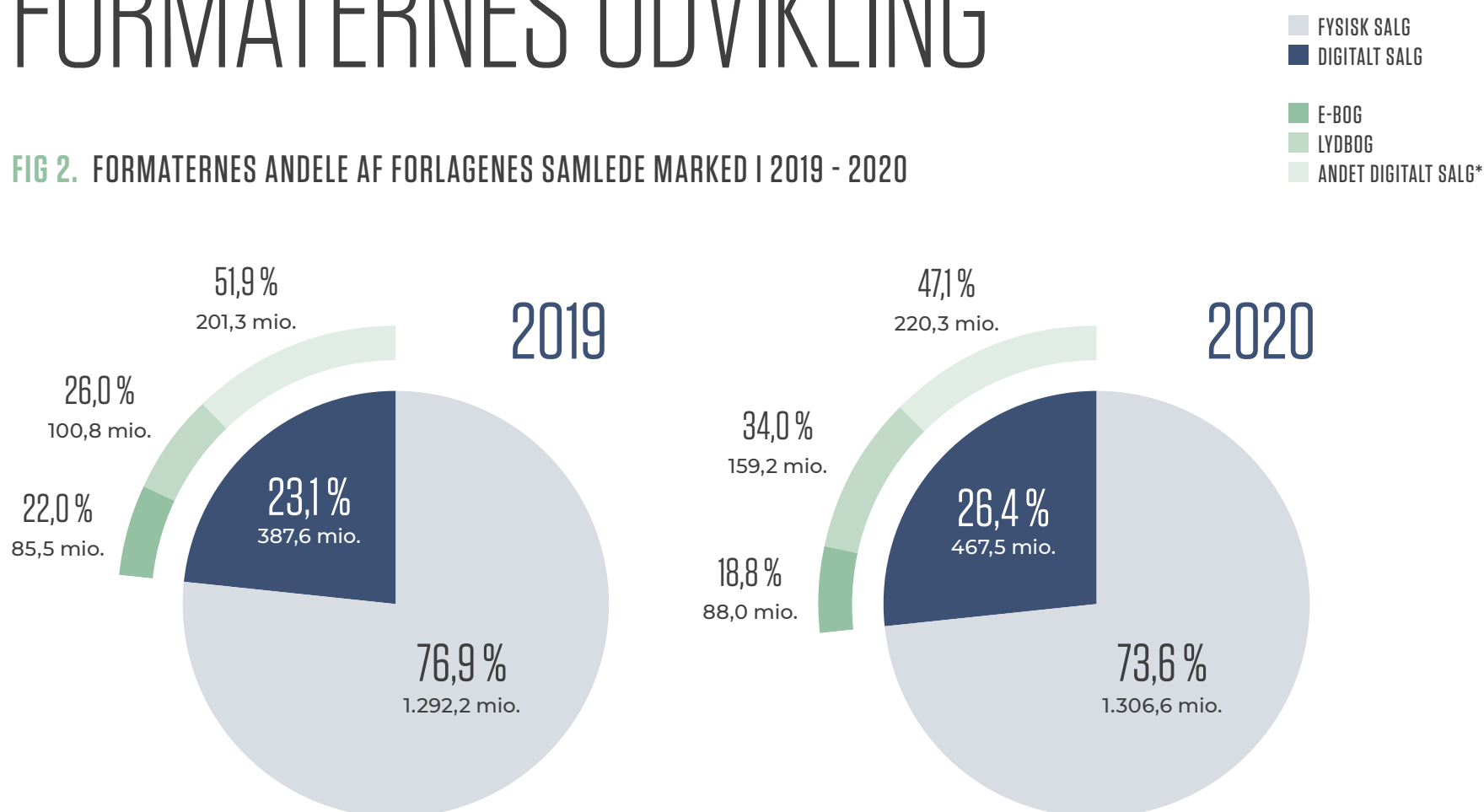
bidrage til en påtrængende offentlig diskussion af den aktuelle klimaproblematik og formulere budskaber til klimabevidst handling.

Rasmus Willig har efter udgivelsen af bogen valgt at aftræde sit lektorat på RUC og tiltræde som Head of CSR hos en af landets grønne profiler (GUBRA), som investerer i skovrejsning, forøgelse af biodiversitet og andre CO2-reducerende tiltag. Anders Blok er lektor i Sociologi på Københavns Universitet.

FORMATERNES UDVIKLING

FIG 2. FORMATERNES ANDELE AF FORLAGENES SAMLEDE MARKED I 2019 - 2020

Figuren viser den fysiske og digitale omsætningsudvikling og andel af den samlede omsætning. Den viser også de digitale formatters andele af indtægter fra digitalt salg for 2019 og 2020. Figuren er opgjort på basis af salgsindberetninger fra forlag, der er medlemmer af Danske Forlag, samt andre forlag. Indberetningerne anslås at omfatte 80 % af danske forlags salg af trykte bøger og digitale udgivelser.

*Andet digitalt salg dækker over indtægter fra læremidler, herunder undervisningsportaler samt digitale ordbøger.

Kilde: Danske Forlag

Som figur 2 illustrerer, tegner den trykte bog sig stadig for langt størstedelen af markedet. Med en markedsandel på 73,6 % af forlagenes indtægter var den trykte bog også i 2020 bogkøbernes foretrukne format.

Figur 2 fortæller dog samtidig historien om et marked under forandring. For selvom bøger for mange er en velkommen pause fra skærmen, tilgår en stadig større gruppe af bogglade danskere litteraturen digitalt.

I 2020 udgjorde den digitale omsætning 467,5 mio. kr. I 2019 var det tilsvarende tal 387,6 mio. kr. Det svarer til en vækst på knap 21 %. Den digitale markedsandel steg fra 23,1 % til 26,4 % af forlagenes samlede omsætning.

Væksten i den digitale omsætning kan henføres til alle digitale kilder, men lydbøgerne fortsætter med at være den helt store digitale driver. Omsætningen af lydbøger steg med 57,8 % fra 100,8 mio. kr. i 2019 til 159,2

mio. kr. i 2020. Streamingtjenester har for længst fået øje på de markante vækstrater indenfor lydgenren, og store og etablerede streamingtjenester som Mofibo, Saxo Premium og Bookmate fik i 2020 følgeskab af nye tjenester som Chapter, Bookbeat og Nextory. Senest har Bog og Ide-kæden annonceret, at de går ind i streamingmarkedet.

E-bogssalget havde ligesom de forudgående år en væsentlig mindre vækst på 3 % fra 85,5 mio. kr. i 2019 til 88 mio. kr. i 2020.

Med en omsætning i 2020 på 220,3 mio. kr. har andet digitalt salg fortsat den største digitale markedsandel svarende til 47,1 %. Andet digitalt salg omfatter primært undervisningsportaler til skoler og ungdomsuddannelser, som i Danmark er langt fremme ift. brugen af digitale læremidler.

OLGA RAVN

34-årige forfatter Olga Ravn vandt Politikens litteraturpris 2020 for romanen *Mit arbejde*, der med sin skildring af en fødselsdepression har ramt tusindvis af læsere. Og måske endda skabt en slags #MeToo-bølge for mødre. Både i kraft af romanen, men også med sit debatindlæg, hvor hun kæmper for bedre rettigheder til familier under graviditet og fødsel.

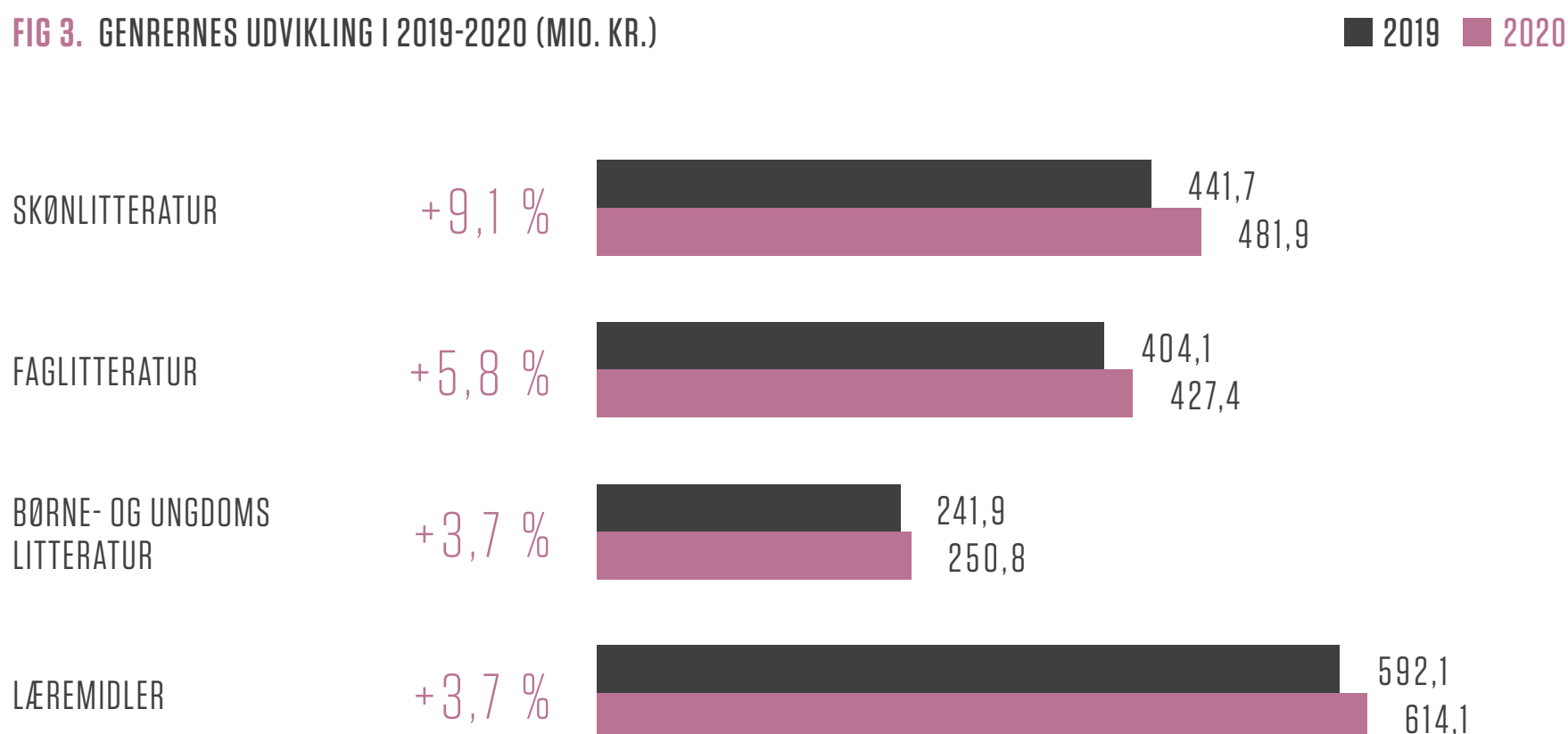
Jeg vidste, at det stod grelt til, for jeg har oplevet det på egen krop, men det var først, efter at jeg i begyndelsen af september udgav en roman om at blive mor og få en fødselsdepression, at jeg for alvor indså, hvor udbredt den traumatiske fødselsoplevelse er.

Olga Ravn er uddannet fra Forfatterskolen i 2010 og har udgivet flere anerkendte digtsamlinger og romaner.

GENREUDVIKLING

FIG 3. GENRERNES UDVIKLING I 2019-2020 (MIO. KR.)

Figuren illustrerer genrernes udvikling fra 2019 til 2020. Figuren er opgjort på basis af salgsindberetninger fra forlag, der er medlem af Danske Forlag, samt andre forlag. Indberetningerne anslås at omfatte 80 % af danske forlags salg af trykte og digitale udgivelser.

Kilde: Danske Forlag

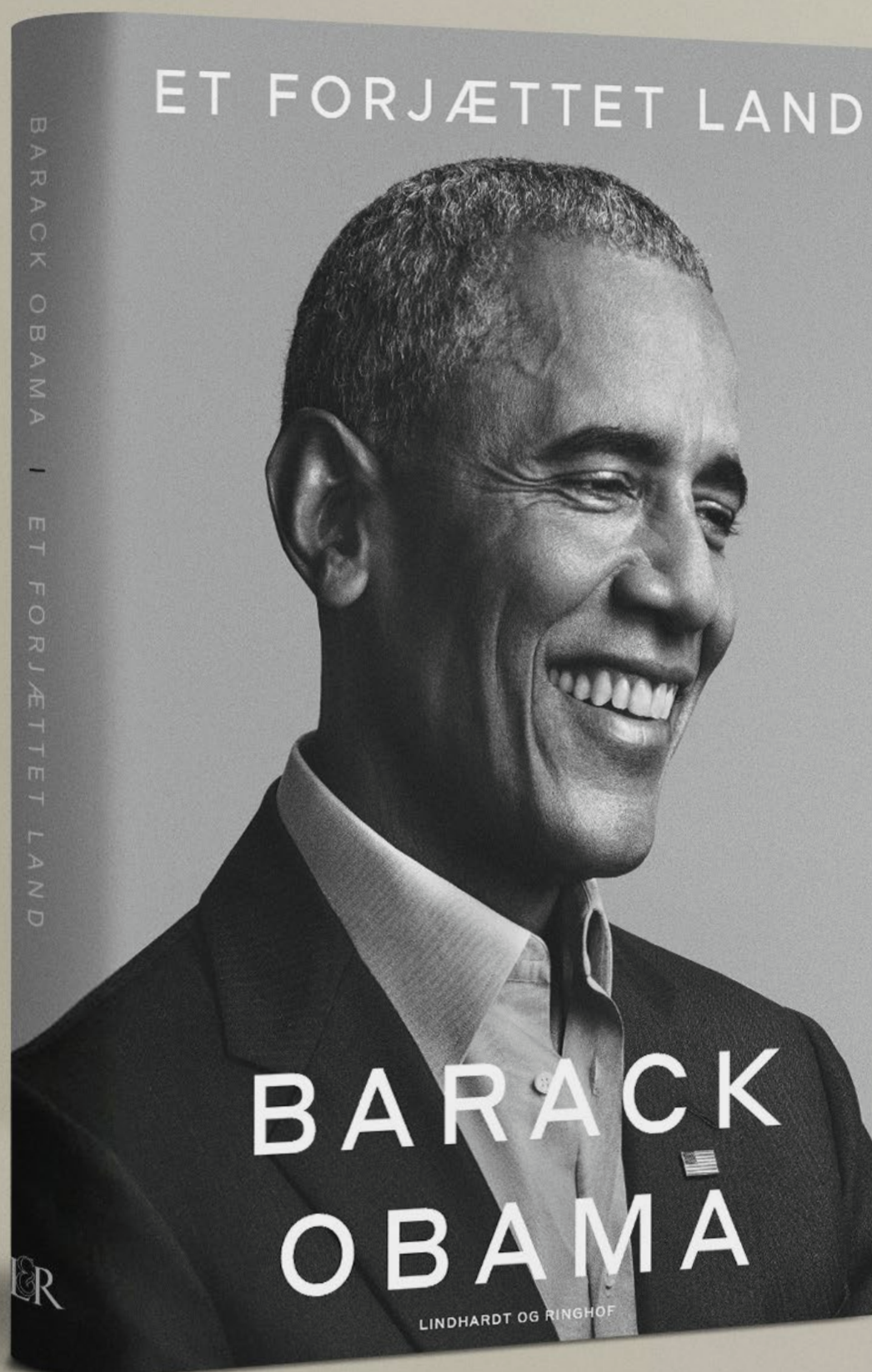
Alle genrer havde et godt år, men den største stigning både procentuelt og nominelt stod skønlitteraturen for. Salget af skønlitteratur steg med 9,1 % svarende til 40,2 mio. kr. Men også fag- og børnelitteraturen havde flotte stigninger på hhv. 5,8 % og 3,7 %, og læremidlerne steg tilsvarende med 3,7 %.

Bortset fra faglitteratur, som har oplevet en stigning i det trykte salg på 4,2 %, kan den væsentligste del af stigningerne henføres til det digitale salg. Læserne har i den grad efterspurgt digital skønlitteratur, som er steget med 31,5 % fra 115,6 mio. kr. i 2019 til 152 mio. kr. i 2020. Dermed er 31,5 % af forlagenes omsætning af skønlitteratur digital. Det positive er, at den digitale stigning ikke er sket på bekostning af de trykte skønlitterære bøger, som viser en mindre

omsætningsstigning på 1,2 %. Men også indenfor børnelitteraturen er der sket en markant digital stigning på 36 % svarende til 11,1 mio. kr. Den digitale andel af børnebøgerne lander dermed på 16,8 %. Stigningen i salget af digitale børnebøger er især drevet af salget til bibliotekerne (eReolen), hvor der ses en stigning på 49,6 % fra 16,1 mio. kr. til 24,1 mio. kr. Salget af trykte børnebøger har et mindre fald på 1,1 %.

Sammenholdt med sidste år er der ikke sket store forskydninger i genrernes andel af forlagenes omsætning. Læremidler har forsat den største andel med 34,6 % efterfulgt af skønlitteratur med en andel på 27,2 %. Faglitteratur og børnebøger står for hhv. 24,1 og 14,1 % af forlagenes omsætning.

EN FORJÆTTET BESTSELLER

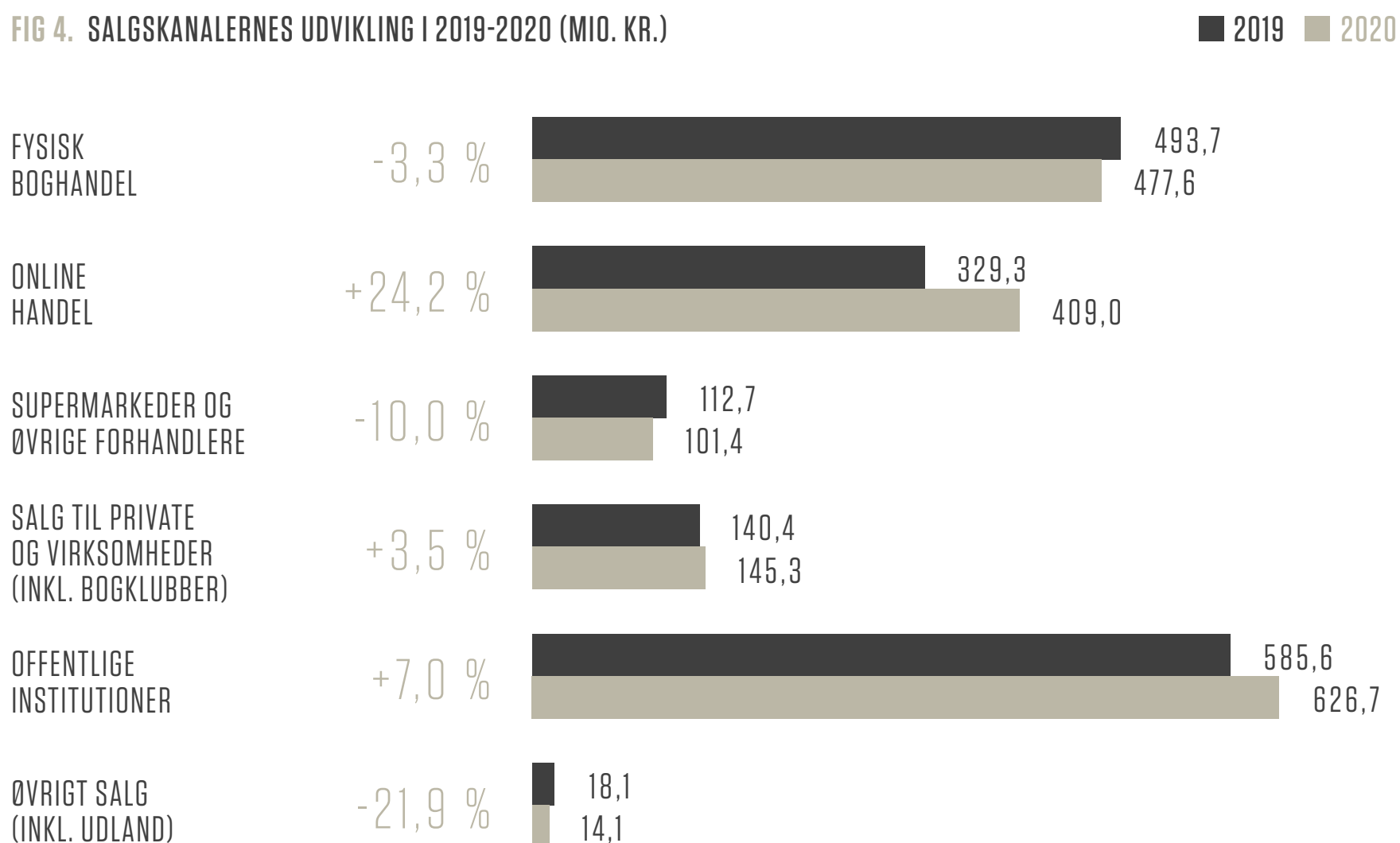
Første bind af Barack Obamas erindringer fra årene i Det Hvide Hus udkom på dansk hos Lindhardt og Ringhof den 17. november, fik fremragende anmeldelser og strøg direkte ind i toppen af bestsellerlisterne. Bogen var en international begivenhed og udkom samtidig på 25 sprog verden over.

Med egne ord fortæller Barack Obama den utrolige historie om en ung, søgende mand, der endte som leder af den frie verden, da han om aftenen den 8. november 2008 blev valgt som USA's 44. præsident, og som den første afroamerikaner indtog landets højeste embede. Han fortæller om de kræfter, der modarbejdede ham både hjemme og i udlandet, han er åben omkring, hvordan det at bo i Det Hvide Hus påvirkede hans hustru og døtre, og modig nok til at afsløre skuffelser og tvivl på egne evner. I en periode med kaotiske tilstande i USA i forbindelse med valgkampen mellem Trump og Biden var det en trøst for mange bogkøbere at læse et dybt reflekteret menneskes betragtninger om embedet, Amerika og Verden.

Udgivelsesdatoen for andet og sidste bind af erindringerne er endnu ikke fastsat og vil blive offentliggjort senere.

SALGSKANALERNES UDVIKLING

FIG 4. SALGSKANALERNES UDVIKLING I 2019-2020 (MIO. KR.)

Figur 4 viser udviklingen inden for salgskanaler fra 2019 til 2020. Figuren er opgjort på basis af salgsindberetninger fra forlag, der er medlem af Danske Forlag, samt andre forlag. Indberetningerne anslås at omfatte 80 % af danske forlags salg af trykte og digitale udgivelser.

Kilde: Danske Forlag

Figur 4 illustrerer, at corona har forårsaget store forskydninger i omsætningen til salgskanalerne. Ikke overraskende var der i 2020 en markant stigning i salget til onlinehandel på 24,2 % svarende til 79,7 mio. kr. At det er onlinehandelen, der står for den store stigning, kommer næppe bag på nogen i et år, hvor onlinehandelen generelt har haft vækst som følge af nedlukninger og hjemmetid.

De fysiske boghandlere har klaret sig flot i lyset af flere perioder med tvangsnedlukninger og Arnold Busck-konkursen i foråret 2020. En beskeden salgsnedgang på 3,3 % vidner om, at der i befolkningen er opbakning til og ønske om at handle bøger hos lokale boghandlere. Forskydningerne betyder dog, at de fysiske boghandlere og onlinehandelen nærmer sig hinanden. 26,9 % af forlage-

nes omsætning i 2020 gik til de fysiske boghandlere. Det tilsvarende tal for onlinehandelen var 23,1 %. En nedgang i salget til supermarkederne på 10 % skyldes især, at supermarkederne under nedlukningerne i foråret valgte at prioritere andre varekategorier end bøger.

Salget til offentlige institutioner steg med 7 % til 626,7 mio. kr., og offentlige institutioner udgør dermed fortsat forlagernes største salgskanal, idet 35,3 % af forlagernes omsætning går til biblioteker og skoler. Den største vækst ligger i salget af skøn-, fag- og børnelitteratur til bibliotekerne, som steg med 18,5 % svarende til 33,1 mio. kr. Væksten lå både i det digitale og det trykte salg til bibliotekerne, men corona betød, at særligt eReolen oplevede store vækstrater. Det digitale salg til bibliotekerne steg således med 31,5 %.

MINIMUND

Frida Brygmann og Thomas Korsgaard debuterede som børnebogsforfattere med en finurlig og humoristisk fortælling om at stå ved den, man er. Drengen Sylvester er ked af sin spinkle stemme og lille mund. Og han er træt af at blive drillet i skolen. Derfor skriver han et brev med sin blå glimmertusch og lægger det i postkassen. Og nogen dukker op. Nærmere bestemt: Nogen Kristiansen: en lille mand i et lilla velourjakkesæt med et stemmekatalog under armen.

Frida Brygmann er manuskriptforfatter for DR Ultra, sangskriver og sanger, herunder den kvindelige vokal i soundtracket til julekalenderen, 'Tinka'.

Thomas Korsgaard er forfatter til romanerne *Hvis der skulle komme et menneske forbi* og *En dag vil vi grine af det* samt novellesamlingen *Tyverier*.

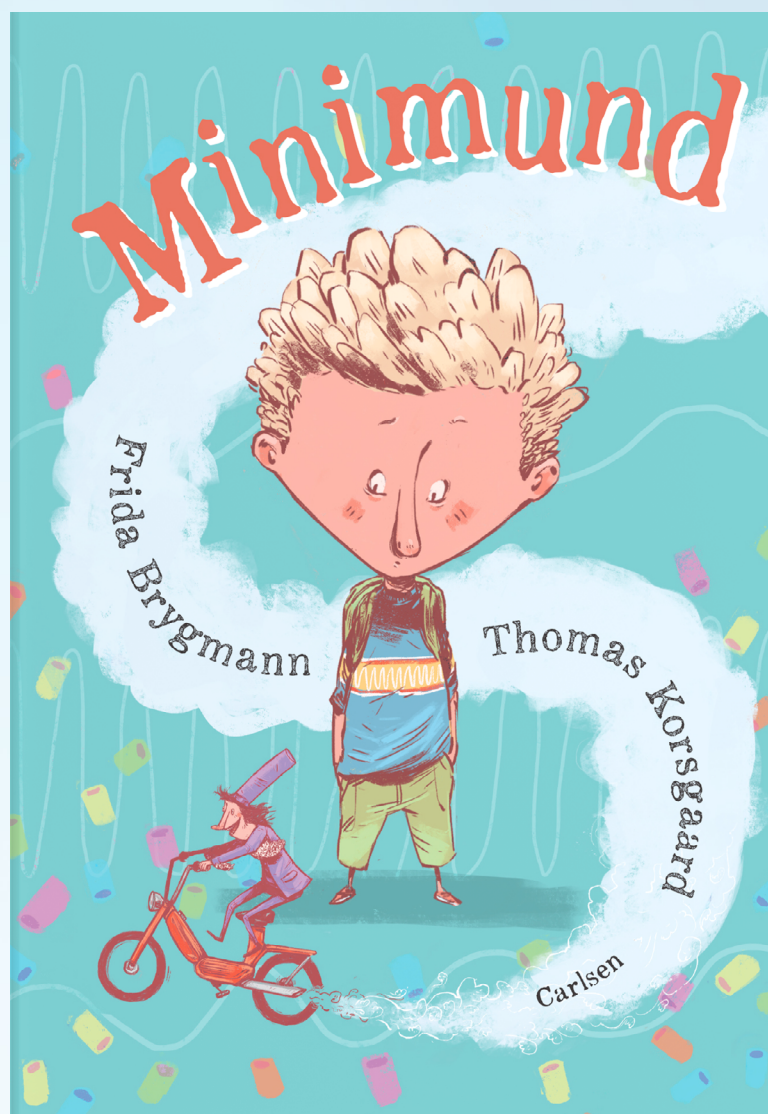

FOTO: LIS KASPER

HVEM ER DANSKE FORLAG?

Danske Forlag er en interesseorganisation for forlag i Danmark. Vores 75 medlemmer beskæftiger sig med udgivelse af skøn- og faglitteratur, børne- og ungdomslitteratur samt læremidler.

Danske Forlags vigtigste opgave er at sikre optimale rammevilkår for forlagene. Det gør vi blandt andet ved at repræsentere vores medlemmer i dialogen med politikere og myndigheder, ligesom vi aktivt arbejder for at synliggøre forlagenes betydning for skabelsen og udbredelsen af mangfoldig litteratur og læremidler af høj kvalitet.

Danske Forlag varetager desuden kontakt til lignende organisationer i udlandet og deltager via den europæiske forlæggerforening (FEP) i arbejdet med at sikre indflydelse på relevant europæisk lovgivning.

Som medlem af den internationale forlæggerforening (IPA) støtter Danske Forlag tillige forsvaret for ytringsfriheden og ophavsretten overalt, hvor den er under pres.

SENESTE NYHEDER

>

KOMMENDE ARRANGEMENTER

>

BLIV MEDLEM

>

DEL DANSKE FORLAG 2020

